

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

ΙΟΥΛΙΑ ΝΤΕ ΛΕΣΠΙΝΑΣ

Τόν 18ον αιώνα, ξέσησε στη Γαλλία μιά γυναικά για τὴν ὅποιαν ὁρών δὲν ὑπῆρχε μιά εὐχαριστίας τῶν αἰσθήσων μόνον, διότις για τοὺς περισσότερους συγχρόνους της, ἀλλὰ ἔνα αἰσθῆμα εἰς τὸ ὅποιον ἐδίνον τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴν της, ὅπλη τῆς τὴν ὑπαρξη· Ἡ γυναικά αὐτὴ ἦταν η Σούλια τετέ Λεπινίας τὴν ὅποιαν γνωστῶν Ιδίωτες τὰ περιόφρα δρωτικά γράμματα τῆς.

Η Ιουλία, πάραι ἐνός χρυσοῦ ἔρωτος, γεννήθηκε στὴν Λυών, τὸ 1732. Η μητέρα της, ἡ οἵοις ἦτο κόμησσα, γιὰ νὰ κρύψῃ τὸ ἑρωτικὸ τῆς παραπλάνα ἐδώκε τὴν Ιουλίανα σ' ἕνα ἀνδρόγυνο ἄγα-
θῶν ἐμπόρῳ, τοὺς Λεσπινάς, οἱ ὅποιοι τὴν ιδιοτέτησαν. "Οταν
ἐμεγάλωσαν ὅμως η μητέρα της τὴν ἐπήρεις ἀπὸ τοὺς θευτοὺς τῆς γο-
νεῖς καὶ τὴν ἔβαλε σ' ἕνα μοναστήρι, δῆπον τὴν ἀφῆκε δοσ περισσό-
τερο μπρόσεσ. Κατόπιν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός της,
τὴν ἀπέσυσε ἀπὸ τὸ μανιστερό καὶ τὴν ἐκράτησεν, παρὰ τὴν θε-
λήσαν τῶν νομίμων παιδιῶν της, κοντά της. Ος τόσο στὸ σπίτι τῆς
μητέρας της Ιουλία ἤταν σὰν μιὰ ψυχοκρίτη, σὰ μιὰ ὁρφανή,
που τὴν εἰλαχιστραίει φέρει από οικοῦ, καὶ διὰν ἀπέθανε ἡ κό-
μησσα, παταδιά της ἐσφερεύσθησαν τὴν μικρὴ ληρονομία πού
της είχεν ἀφήσει ἡ μητέρα της πεθάνοντας. Μετὰ τὸ ἀνήψυχη
της αὐτό, τὸ μεγαλειό της ἥσθισε τὴν Ιουλία ἀπό
οικοῦ στὸ σπίτι της, μιὰ ἀπὸ τις κόρες τῆς μητέρας της, κόμησσα, ἡ
ὅποια ὅμως την θεωρούσε σὰν ἔξην καὶ τὴν χρησιμοποιούσε κα-
δασκάλη της παιδιών της. Στής ἀδελφῆς της δὲν ἔμεινε πολὺν
καιρὸν ἡ Ιουλία. Μιὰ γρήγορη τυφλὴ ὀριστοκράτισσα, ή μαρκήσια ντε-
Νιεφάνη, ποὺ εἶχε ἀκούσει νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸ πενεῦμα καὶ τὴν
μόρφωση της, τὴν ἐπήρεις στὸ σπίτι της γιὰ νὰ τῆς κραεῖ συντρο-
φία. Στής μαρκήσιας ἔμεινε δέκα δόσιλημα χρόνια ἡ Λεσπινάς.
"Αλλ' οὔτε καὶ μὲν ἀντὴν ὑπῆρξε εὐτυχής, διό τι ἡ συντροφία ποὺ
τῆς κρατούσε ήταν ἔνα εἰδός σκλαβιάς.

¹¹ "Ἡταν ὑποχρεωμένη να κάνῃ σαν τὴν μαρκησία τὴν νύχια — μέρα, καὶ τὴν μέρα — νύχα." Η μαρκησία ὑπέφερε ἀπὸ ἀυτῶν καὶ Ἰουλία ὠρες ὀδόλωρες καθότας δίπλα — στὸ κρεβάτι της καὶ τῆς μαρκαζῆς διάφορο πράγματα ως ποὺ γ' ἀποκομμῆσι.

Οι ἄγρωπνίες αὐτές ἔξασθενσιν τὸ φύσει λεπτό στήθος της,
καὶ ἡ ἔξασθενησις αὐτὴ τῆς ἐμείνει ως τὸ τέλος τῆς ζωῆς της. "Η
Ιουλία, γάρ ἡ ἀνάπλωση τὸν χαρένο νυκτερινὸν ὑ-
πνονο κοιμώντας τὴν μέρα, ως τις πέντε τὸ ἀπόγευμα.
Στις πέντε ἑυπνούσε, μιὰ ώρα πρὶν ἀπ' τὴν μαρκη-
σία, καὶ δεχόταν διαφοράς λογίσους καὶ καλλιτέ-
χνας, ποὺ ἐσύχναζαν στὸ σπίτι τῆς μαρκησίας καὶ
ἥσαν συγχρόνως καὶ πρωσπικοὶ φίλοι τῆς Λεσπινάς.
Οι στηγμές ποὺ πρεπονοῦσε ἡ Ιουλία μὲ τὸν μορφω-
μένους καὶ λεπτούς αὐτοὺς ἀνθρώπους ἦταν οἱ μόνες
εὐχάριστοι που ἀυτήν στηγμές, οἱ μόνες δύοντας
καρπούς ἐλευθερία. "Αλλ' ἡ εὐηγκάλια τῆς δὲν ἐκάπτησε
καιρό. "Οταν η μαρκησία ἔμαθε διτι η Λεσπινάς ἐ-
δέχετο κρυψᾶ στο δωμάτιο της τοὺς φίλους της καὶ
διτι τόσο εύχαριστον μαζί της ἔκεινοι ώρτε αἰγαοῦ-
σαν καμμιά φορά νὰ πάνε νὰ την ἰδοῦν αὐτήν, ἔγινε
ἔξι φρενῶν ἀπ' τὴν ζήτεια της, καὶ ἐδίωξε τὴν Ιου-
λία γοντας διτι δὲν ήθελε πιά νὰ θρέψῃ τέτοιο φεῦδι στὸν
κόρφο της.

"Η Ιουλία δυώς είχε πιστούς και ἀφοσιωμένους φίλους, οι οποίους δὲν τὴν ἐγκατέλειψαν. Ἐκτὸς τούτους οἱ καλοί της τρόπους καὶ ή μόφωσίς της είχαν κατατήσει δῆλη τὴν καλή παριστάν-
νωνία, η οποία τῆς ἄνοιξε φραδεία πλατειά τὰ σαλόνια της. "Η ταν-
σόν δύναμις συμπαθεῖ για τὸ ἀτυχήματα της καὶ για τὴν ἀδικία της
της είλεις κάνει ή μαρκάνισμον ή Ντεφάβρ. Σὲ λίγο ἀντούς σαλόνι και-
ἡ Ιουλία δύος ἐσύνχαζον οἱ διασημότεροι ἀνδρεῖς τῆς ἑποχῆς ἔκει-
νης, και όπους ἐγνωσίστηκε κατόπιν μὲ δύο ἀπὸ τοὺς πειδὸν λατερε-
ύους της φίλους.

"Ερωτα ώς: την έποκη αυτή δεν είχε άκομη αισθανθῆ ή Ιονία. Είνε άλληστια διτή ένας φιλόσοφος, δ Νε' 'Αλαμπέρ, δ ὄποιο την ἀγαπούσθις τρεβλά μέχρι του σημαιών να τοσκωθῇ ἐξ αἰτίας της μὲ τὴν παλῆ οὐν φίλη, τὴν μαρκαρίαν ντε Νεφάν, είχε κνινάτη τὸ ἔνδιαφαρόν καὶ τὴν συμπάθειαν της, τίποτες ὅμως παραπάνω δεν είχε νοιώσει γι' αὐτὸν ή Ιουνία. "Ηταν περήφανη ποὺ τὴν ἀγαπούσθια φιλοσοφίαν σ' αὐτήν ἀπὸ σχάπτη οἶκος δημόσιος, περήφανη ποὺ ήταν ὁιοληπτική φιλοσοφία καὶ μαλισταὶ ἀπὸ τὴν μεγίλλη ἀγάπην ποὺ αἰσθανόταν γι' αὐτήν δ Νε' 'Αλαμπέρ, ή Ιουνία ούτε ίδεα κάνεν είχε. 'Αλλὰ ή ψυχρή, ή ἀδιάφορη ἔνως τότε αὐτὴν γνωνιά, στὰ σαραντά της χρόνια, ἐψωτεύεται τρεβλά. Συνέβη καὶ στὴν περίπτωσι αὐτῇ ἡ αἰώνια ιστορία ποὺ τὴν ἐτραγούδησε τόσο ὡραῖα σ' ἓν μελαγχολικό του ποίημα, ο Χάικης : «Ἐπειδὴν τοις ἀγαπᾷ μιὰ γυναικα ποὺ δὲν τὸν ἀγαπᾷ καὶ η δούρια ἀγαπᾷ διὰλον δ ὅ διοις δὲν τὴν ἀγαπᾷ. Ποθκεῖται γιὰ μιὰ δούρια παλῆ καὶ πάντα γέρη ποὺν συντρέπει τὴν καρδιὰ δοσον τὴν ζῶν! »

Ο ἄνδρας ποὺ εἰχεὶ ἐπινευσεὶ ἔναν τόσον παράφορο ἔρωτα στὴν Ιουλία εἴται ὁ κόμης Μορά, κατὰ δέκα χρόνια νεώτερός της γυνίδος τοῦ πρόσθεως; τῆς Ἰσπανίας στὸ Παρίσι.

«Μόλις ος πρωτοειδα, τοῦ ἔγραψε ἀργότερα ἡ Ἰουλία, κατάλαβα εὐ-
θὺς ὅτι ὁ σ' ἄγαποςσα τεττάλλα, δεῖν ἦτο δυνατὸν· νὰ μὴ γίνω φίλη σου»

Ο νεαρός Ισπανός ἀριστοκράτης δὲν ἀνταποκρίθηκε κατ' ἀρχὰς στὸν ἔρωτα τῆς Ιουλίας, κατόπιν δύμως τὴν ἄγαπησε καὶ αὐτὸς.

1997, *Journal of the American Mathematical Society*, November, 1997, Volume 10, Number 4, pp. 801-822.

Τὴν ἀγάπησε τόσο ὡστε οἱ γονεῖς του ἀναγκάστηκαν νὰ τοῦ γράψουν νὰ ἐπιστέψῃ Ἰπανά. Σιγὴν Ἰπανά εἶμεν λίγοι καιρὸι δὲ Μορᾶ. Συμπειλήθεις καποτὸν εἰς μίαν ἔκτακτον ἀποστολὴν στὰς Ἰνδίας, ἔμεινε ἑκεὶ ἀφετὸν καὶ στὸν γυμνισμὸν ἀπέθανε ἀπὸ κακούνια πυρετούς.² Δὲ όλο τὸ διαστημα τῆς ἀπονομάς του ἡ Ἰουλία τοῦ ἔγραψε τὰ φωτογράφεα ἐρωτικὰ γράμματα :

«Ἐπέρασα, τὸν γράψει, τὴν νύχτα κλαίοντας, καὶ οὐδὲ μία στιγμὴ ἡ γλυκεία σου εἰκόνα δὲν ἔφυγε αἴτιον τοῦ νῦν μου...» Ο Μοράς ἀργεῖ νεῦ πετράς γράψυ, και τότε ἡ Ιουλία, τερελλή ἀπό ἀνησυχία, ἐσπαντούσα σὲ πικρότατα παράπονα: «Ἀγάπησες» ἔσσεις λοιπόν τι εἶνα φόβοι σαν τοὺς δικοίους μου. Ότις της Τετάρτης μᾶ βούλοκαμοι σὲ μὰ φωτική ἀβεβαίωτάτη και δύος θά είμαι την πεντάμενή νά ζῶ! Ναι, δέν μπορεῖ νά πενθάνη και νείς δταν ἀματηκαι δύως εἰνα φρικώδες νά ζῆ. Τον θάνατο διηρή ν ψυχή μου και δύως μα διη τη δύναμη μου κρατιμένη στη ζωή. Ω λυτήσουν με, λυπήσουν με!» Αλλοδ πάλιν τοῦ γράψει: «Τὸ κακὸν ποιον κακόν τελειώσεις, μάλιστας φορές γλυκύτερο ἀπ' δλεις τις εντυχίες τῆς ζωῆς!» Και ίντερα απ' δλα αυτή την ἄγαπτη, και ἐνώ τὸν ἔξορκοιτε στὸ δόνομα τοῦ ἔσθωτος τον, νά μη κάνη τρέλλεις, νά κοιμάται, νά ἀναπνεύται, και γιά νά επιταχύνῃ τὸν γροισμὸν τον νά μην ἔκτιθεται σὲ κινδύνους πον μποροῦσαν για πάντα νά τεν ματαώσουν. Ἐνώ τὸν πλευρέντας ἀπ' μέρος σὲ ήμερη, αἰφνις λαμβάνει τὸ τρομερὸν αὐτὸν γράμμα: «Ἀγάπη μου, ἐνώ ἐπόκειτο νά σε ξαναειδον κακή μοιρα ἐφένησε τὴν εὐτυχία μου. Ήταν γραφτό μου νά πεθάνω. Τον μοιρα ἀπάσια!.. Μάζας ἔσχω πῶς μ' ἀμάρτιον και αὐτὸν είνε, μέσον στην ἀγωνία μου, ή μόρι μου παρηγορά. Πεθάνω για σένα Ιουλία...»

Ο θάνατος του ισπανού έφασε συ της έβυθισε σε μεγάλη άπελπισία την Ισπανία. Άλλη όχι για πολύν καιρό. «Υστέρα από μερικούς μήνες άγαπησε με την ίδια τρελλήν άγαπή που ούτε είχε άγαπησεν τον Μορα, έναν γάλλο συνταγματάρχη, τόν κόμητα νιεί Γκυμπέρ. Ο κόμης άφοισμένος σε γνωνία του, έγινε φίλος της Ισπανίας, άλλο χωριό για την ανταποκριθή και στό αισθημά της. Και δύος ή δυοις συνιζημένη ή Ισπανία πόσο τὸν άγαπουσός! Κάποτε πού είχε τρεις μήνες νά τὸν ίδιη και τὸν ειδες κάποιον ἔξαφνα, τοῦ ἔγραψε : «Μᾶς γίνεκι, μά αἰσεύραπτη γλυκεῖα ἀταριχία, μὲ ἐπιστο, ἀπό τὰ εοδία μού, τὴν κορφήν, διαν οὐ ειδα ἔξαφνα μπροστά μου. Θέε μού, τόση ήταν ή ταφαχή μον, πον δὲν καταλάβαινα οὔτε τὶ ἐλέγα, οὔτε τὶ μον ἐλέγαν;

Αργύτερα διπά ή 'Ιουλίας ἀρρώστησε καὶ βρισκόταν φθιτική στὸ κερβρίτι τοῦ ξαναγάφει : «Ἐνχαροπτᾶ τὸν Θεὸ γὰ τὴν ουμφαρὰ ποὺ δὲ πλήττει καὶ ἀπὸ τῆς ποιαν πεδινῶν ἀρόφ χάρος σ' αὐτήν γίνομαι πιὸ εὐαίσθητη καὶ ροιώθω καλλίτερα τὴν εὐτυχία μου. Εἶσαι ή μόδη μου χρόα, γλυκές μου ! Νοιώθω δὲ δὲ θὲ γίνω καλλιτερα... Λέχω πυρετό καὶ βήκω μέσαίσκαλόποια...» Λίγες μέρες ἀργότερα, τοῦ στέλνει τὴν ιστάτη αὐτῆν κρανγή τοῦ ἔρωτος της : «Χαῖσος φίλες μουν, ἀν γινόταν τὸ θάιμα καὶ ξαρζούσα, σὲ σένα πάλιν θάδιρα δλη μον τὴ ζωή ἄλλα δε δ' ἀναστήθω.

Καὶ οἱ Ντ' Ἀλαμπέρο, οἱ πιστός, οἱ ἀφοσιωμένος Ντ' Ἀλαμπέρ την γινόταν σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξύ, τὶ ἐκαπνε βλέποντας τόσο ἀδάφη φορη τὴν καρδιὰ τῆς ἀγαπημένης του γι' αὐτὸν. Δυστυχισμένος δινθωπος ! Την φιλοσοφία την είχε ἑντελῶς παραπήσει καὶ ξάνθων τας κάθε ἀξιοπέπεια ἔρθασε στὸ σημεῖο νά πηγαίνῃ ὁ ίδιος στὴν Ἰουλία τὰ γράμματα ποὺ της ἐστέλεψε ὁ Μορά, χαρούμενος διατάσσεις εύτυχης ἔκεινη καὶ θλιμμένος δταν υπέφερε ο. Ή χειμῶνας τοι 1775-1776, ἔνας χειμῶνας ἔξαιρετια βαρύν, ἐπεδεινώσας τὴν κατάσταση τῆς Ἰουλίας. Ἡ ἀρρωστητὴ αναγκάζονταν νά μένη διαρκῶς στὸ σπίτι της. Συντροφιὰ τῆς κρατοῦσε ὁ Ντ' Ἀλαμπέρ, καὶ οἱ Γκιμπέρ, ὁ δόπιος πήγαινε καὶ τὴν ἔβλεπε πρῶτη καὶ βράδυ. «Οταν προσισθάνθηκε τὸ θάνατο της ζήτησε νά μεταλλήψη, οὐ θείος ὅμως ἐφορεῖ δὲν τὴν ἔκανε νά λησμονηση τὸν ἀνθρώπινον. Γιά στερνοφορά, μὲ μά διστάτη προσπάθησε, ζήτησε χαρτὶ καὶ μελάνη, καὶ μέχρι ποὺ ἔφευε, ἔχαραξε τις λέξεις αὐτὲς για τὸν ἀγαπημένο της »² αγαπᾷ ! Ή ἀμάρτη ποὺ σούχη ρωκώνεις τὸν πόνο μον.. Σβήνωσε Χαῖρε ! Τὴν τελευταῖα διμας στηγμῇ ἀφοῦ σκέψηθε ἔκεινον ποὺ ἀγαποῦσσε, σκέψηθηκε καὶ ἔκεινον ποὺ τὴν ἀγαποῦσσε τόσον καιρόδιο καὶ ποὺ θάμεψαν ἀπὸ τὴν λύτη του, μετὰ τὸν θάνατο της. Φωνάζει τὸν ντ' Ἀλαμπέρ νά πάρη συμά της, πολὺ συμά της. «Υστέρε τοι λέγει, τού ψυθυρίζει μᾶλλον, ταπεινάς εύχαριστίας για τις καλοσύνες, για τὴν μαραχὸ τον ἀφοσιώση, ζητεῖ νά την συγχωρήσῃ για τὴν ἀγνωμοσύνη της. Κάτι ἀδόμη να τού τοῦ πῦ. Θα τοῦ διόλοδο γηγη λοιπὸν τὸ μυστικό της ! Ο Ντ' Ἀλαμπέρ ποὺ αισθάνεται το μυστικὸ τῆς ὑπάρχεσος αὐτῆς, τὴν δόκοιαν δὲν είχε ποτὲ ἐννοήσει, να ἀνεβάηντι στὰ κελάη τῆς ἑτοιμοθάνατον, σκύβει ν' ἀκούσῃσθε... Τοι κακόν ομως.. » Η Ἰουλία λιποθυμεῖ. «Ἐτοι μεταξὺ νηγενῶν. Εἴτε μοιθάριστη συνέρχεται, ἀνοίγει τὰ μάτια της καὶ λέγει : Ζε αόκμη ; ; Ήταν τὰ τελευταῖα της λόγια. Λίγες μέρες μετά τὸν θάνατο της, ο ντ' Ἀλαμπέρ, ἐκτελεστὶς τῇ διατήκη της, ἀνοίξεις ἔναν φάκελλο ποὺ τού είχε ίδιαιτέρως ἐμπιστευθεῖ. Διαβάζει καὶ τού βλέπει ! Τὰ χειρόγραφα ποὺ τού είχε ἐμπιστευθεῖ μὲ τόση στοργή της. Η Ἰουλία, ήταν η ἀλληλογραφία της μὲ τὸν ἀνθρώπο που τού ἐλάττευε τὸν Γκιμπέρ !..